

## Noordzuidverbinding:

Als gemeente hebben we met name waar steenuil en vleermuizen spelen, de ervaring dat het beter is dat je pro-actief vóóraf de maatregelen die kunnen, al treft zodat deze onderdeel vormen van de uitgangssituatie. Immers als de aandacht en de maatregelen planinherent zijn, er in rede geen argument is om een ontheffing o.b.v. Flora- en faunawet aan te vragen, mede omdat je weet dat die maar moeilijk te verlenen zijn. Zo zijn we ook aan het inspelen op de resultaten van het ecologische onderzoek. Die waren voor de gemeente overigens ook niet verrassend, eerder een bevestiging van wat we al wisten. Immers de gemeente stimuleert juist rond de stedelijke periferie, in het landelijke gebied de aandacht voor het behoud en versterking van de steenuil en de instandhouding van routestructuren voor de vleermuizen en het creëren van winterverblijven. De steenuilwerkgroep van IVN besteedt ook aandacht aan die gebieden en wij bieden daarin mogelijkheden voor de bekostiging. Verder treffen we ook zelf maatregelen.

Tegen die achtergrond onderstaand een overzicht van de recent uitgevoerde mitigerende maatregelen n.a.v. Flora-faunaonderzoek Visschebelt/Koemaste en daarmee ook vooruitlopend op de aanleg van de noordzuidverbinding Hulsen-Hellendoorn.

- De oude fruitboomgaard tegenover De Blenke aan de Reggeweg is niet omgezaagd, maar de levensvatbare bomen zijn verplaatst naar een veel rustigere plek aan de Kosteeweg (zijweg Reggeweg). Daarbij zijn samen met een bestaand schuurtje ook nog extra omstandigheden gecreëerd voor verblijf en nestmogelijkheden voor steenuilen. Zo zijn er houtstapels aangebracht, wijnranken en struweel en speelt er begrazing door vee. Verder zijn er twee knotwilgen geplant met een stamdiameter van ca 30 cm. De vogelwerkgroep zal in de loop van het jaar een nestkast plaatsen. Landschap Overijssel voert het over-all beheer.
- In het voorjaar van 2012 is een nieuwe boomgaard aangelegd aan het eind van een zijweg van de Reggeweg tegen over de Blenke met de potentie een bijdrage te gaan leveren aan de biotoop voor de steenuil, waarbij ook een schuurtje staat. Deze grond is overigens ook eigendom van Landschap Overijssel. De aanliggende maïsakker is in overleg met landschap Overijssel omgevormd tot graanakker. De boomgaard is gecombineerd met verschillende klein fruit struikbessen, terwijl ook een oude knoestige leilinde is geplant. Op de aanliggende weide is jaarrond begrazing met pony's ontstaan en aan de andere kant het reggeherstelgebied Koemaste de aanwezigheid (en mestplekken) van rundvee biedt.
- In het najaar van 2011 is een overeenkomst gesloten met de heer L. Hegeman dat aan dezelfde zijweg een schuurtje wordt vernieuwd met instandhouding en versterking van de fruitboomgaard, waarbij zowel de boomgaard als de schuur een betere nestgelegenheid biedt voor de steenuil en vleermuizen.
- In het voorjaar van 2012 is geconstateerd dat er een legsel van de steenuil is ontstaan in deze nestgelegenheid.
- Bij elk van deze 3 schuilgelegenheden worden op een netogende manier de rommelige situaties gecreëerd waarvan bekend is dat die versterkend werken voor verblijf, schuilplaatsen en foeragering van de steenuil. Tevens wordt de locatie van Hegeman na de nieuwbouw van de veldschuur benut voor het verblijf en beweiding van pony's waarbij de voor de steenuil van belangzijnde opslag van paardenmest wordt gecreëerd. In de wand van de te vernieuwen veldschuur wordt bovendien een vleermuizenkast opgenomen.

- Met de eigenaar/bewoners van het oude boeren erf Reggeweg 19 zijn afspraken gemaakt over verplaatsing van een karakteristieke veldschuur en herinrichting van het erf. De bewoonster is schapenhouder. Door de met de familie overeengekomen overeenkomst zijn meer waarborgen ontstaan voor het kunnen blijven houden van de schapen en kan de vogelwerkgroep op het (steenuil geschikte) erf één of twee en nestkasten plaatsen.
- In de overgangszone tussen het Reggeherstelgebied Visschebelt en Koemaste zijn langs het fietspad zowel opgaande bomen als struweelbeplanting aangebracht ter versterking van de lijnvormige elementen in het gebied en verdere herstel van het kleinschalige cultuurlandschap
- Ter hoogte van de nieuwe bruggen over de Regge (zowel verkeersbrug de Hellendoornsebrug als de recreatieve Overwaterbrug) zijn afgelopen plantseizoen met grotere bomen een tweetal hop-overs aangeplant ten gunste van de langs de Regge trekkende vleermuizen en vogels.

Eelerwoude zal binnenkort gevraagd worden te bevestigen dat de getroffen en de nog voorziene plan inherente maatregelen en de geldende afspraken over de nazorg en monitoring voldoende zijn voor de duurzame instandhouding van de steenuil en om, die reden geen verzoek om ontheffing o.b.v. Flora en fauna aan de orde hoeft te zijn.

Nog uit te voeren maatregelen:

- In het najaar van 2012 komt de inrichting van de ecologische stedelijk waterberging (inzijgingsgebied) in uitvoering en gereed ten zuiden van Ola die direct wordt ingeplant met grotere bomen, struweel, een poel etc, e.e.a volgens het principe van en gericht op het herstel van het kleinschalig landschap/coulissenlandschap zoals dat ook relatie heeft met de gebiedskenmerken zoals gepropageerd in het kader van de KGO en Omgevingsvisie . Het productieve maaibeheer gaat vanaf dat moment weer over in het graasbeheer met rundvee.
- Ter hoogte van de randweg bij Hulsen wordt in het landschapsonwerp speciaal aandacht besteed aan de nodige hop-overs voor de passage van vleermuizen en vogels ter hoogte van de lijnvormige relictten van de vroeger meer aaneengesloten lijnvormige landschapselementen. Het streven is er op gericht om de overhoekjes die door de aankopen voor de weg ontstaan, in te richten voor de infiltratie van water in combinatie met extra struweel en opgaande bomen en deze ook langs de lijnvormige structuren na te streven die verder van de beoogde randweg zijn gelegen. Een en ander om de randweg in te passen en het beeld van het vroegere kleinschalige landschap van de Jipkesbelt (net zoals bij de Koemaste) zo functioneel mogelijk te benaderen. Inmiddels zijn aan de Jipkesbelt en het Marsedieke de nodige rechten gecreëerd om dit najaar de eerste lijnvormige elementen met extra struweel en opgaande bomen te kunnen versterken. .
- Ter hoogte van De Blenke komt geen rotonde, waar ten tijde van het Flora- en fauna-onderzoek Visschebelt nog sprake van was. Dat betekent dat het bosgebied blijft en de daarmee de al bestaande “hop-over” in de vorm van dat bosgebied met de bomenstructuren naar de overzijde blijft bestaan.
- Bij Hellendoorn is in het kader van het project Koemaste, de verlegging aan de orde van de sportvelden. Daarmee verdwijnen de storende trainingsvelden uit het Reggedalgebied. Inmiddels is daarbij voor de randweg een zodanige situering uitgewerkt dat de weg zodanig te projecteren valt dat een groot deel van het oude

bomenbestand op het sportveld te sparen valt inclusief een lijnvormig landschapselement langs het oude Koemaste weggetje. Ruimtelijk gezien worden min of meer parallel gezien aan dat lijnvormige element, dit najaar – en mede afgeleid van de vroegere maten en coulissen percelering – nog een aantal bomenrijen aangeplant (in feite dus herstel van het vroegere patroon) die in relatie tot de beoogde randweg gaan zorgen voor extra verbinding terwijl het gelijktijdig hopovers voor de randweg vormen in het gebied ten noorden van de OLA fabriek. De gemeente volgt daarmee, daar waar het kan, de historische verkenning op van Eelerwoude inzake de toepassing van het werkboek KGO van de provincie Overijssel, zoals die ten grondslag ligt aan de bestemmingsplanwijziging (uitbreiding) van OLA. Met gevolg dat daaruit ook het inrichtingsvoorstel uit geboetseerd is van de voornoemde landschappelijk en ecologisch vorm te geven stedelijke waterberging. In dat advies was namelijk ook de doorkijk opgenomen om daar waar de mogelijkheden dat bieden, het herstel van het coulissen landschap ook bij de inpassing van de weg verder door te voeren. Koemaste is het ruimte maken voor en de opmaat naar de aanleg van de randweg, dus daar waar het mogelijk is speelt dat nu al mede als herstel van de ruimtelijke en ecologische kwaliteit. De beplanting dit najaar geeft daar een verder vervolg aan, uiteraard mede afgestemd op de route die de randweg volgt. Zo worden in dat kader waarschijnlijk ook elders in het project te rooien bomen niet gezaagd maar juist verplaatst. Bomen waarvan het wortelgestel de afgelopen tijd daarop al is geprepareerd.

Tot zover de doorkijk naar de maatregelen tot dit moment.

G.M en J.tD Hellendoorn